

Kerkdienst Janskerk 26 augustus 2018

Thema: Geen regels, maar zoeken wat 'boven' is

Lezing: Kolossenzen 2 : 16 – 3 : 4

Voorganger: Harry Pals

Inleiding

Leven als gemeenschap achter Christus aan ontstaat niet door het opleggen van verplichtingen rond eten en drinken, feestdagen of armoede, of door inwijdingsrituelen. Dat is oude religie waarvan Christus-gelovigen juist bevrijd zijn, stelt de brieveschrijver stevig, dan ben je niet verbonden met het leven van Jezus. En daar gaat het in de gemeente om. Door de deelname in de concrete gemeente heb je deel aan de doorbrekende messiaanse toekomst. Die ligt al 'in de hemel' te wachten, dus 'boven' waar Jezus troont naast de Eeuwige. Het gaat hier niet om spiritualisering, geen vlucht weg van de aarde, maar om nuchter bevrijd leven, in het licht van de toekomst.

Overweging

Lieve mensen, lief lichaam van Christus,

Wat we zojuist rond deze tafel gedeeld hebben is de krachtigste uitleg van wat Paulus schrijft. Christus leeft in jullie, stroomt door jullie heen, en zo ben je met elkaar zijn lichaam in de wereld geworden. En daarom zegt hij: wat zit je elkaar dan nog te beoordelen op uiterlijkheden, wat je zou moeten doen of geloven, of wat jij lekker goed kunt en een ander niet – allemaal bederflijke waar. Terwijl de dagen van voorgoed, de 'Messiaanse dagen' zijn aangebroken, een nieuwe tijd! Dus gelden de oude grenzen niet meer - alle verschillen tussen mensen mogen er zijn, zeker, maar ze wegen niet meer zwaar, ze zijn niet bepalend, niet afgrenzend.

Paulus deelt hier met de mensen in Kolosse zijn eigen diep ingrijpende ervaringen. Dat hij ooit uit zijn centrum is weggeslagen, losgeslagen van zijn rotsvaste overtuigingen, van wat hij altijd meende hoe het moest. Hij is in zijn kladden gegrepen toen hij op weg was de nieuwe Jezusreligie uit te roeien, hij is door die hemelse Jezus-stem doodgegaan in zijn oude strevingen, heeft 3 dagen in het donker geleefd en toen is hij weer als een nieuw mens overeind gekomen, opgestaan het licht in, toen is hij verder gaan leven als een gedoopt mens, ondergedompeld in de weg van Jezus.

Vanuit die ervaring gebruikt hij die sterke beelden: met Christus gestorven, met Christus opgewekt. Daarom kan hij zeggen: dat is er met jullie allemaal gebeurd, zo vorm je de nieuwe gemeenschap achter Jezus aan. Dus waarom dan nog dat oude *moeten*, elkaar dingen opleggen? Dat oude is doodgegaan in jullie... toch, of niet soms? Dat is het appèl van Paulus.

Nog even iets over de beelden die Paulus gebruikt – en dan naar ons leven en samenleven. Paulus spreekt in scherpe tegenstellingen: bijv. 'vlees' tegenover Christus, het hoofd van het gemeentelichaam; of: aarde / het aardse tegenover 'boven' waar de opgestane Christus bij God is. Dat is vaak opgevat als minachting voor het gewone aardse leven, voor de vreugden en ook de moeiten van het materiële bestaan. Dat is een naar misverstaan, waar de machtigen der aarde hun voordeel mee hebben gedaan: die konden hun gang gaan, met de zegen van de kerk.

Maar dat bedoelt Paulus zeker niet. Nee, het gaat hem er om dat heel ons gewone leven en samenleven, ons 'vlees', niet meer op zichzelf staat, maar door Jezus' gang doortrokken is van een hemels licht, een licht van zin en toekomst en hoop. Wie met Christus meegaat, die is immuun voor de 'oerelementen van deze wereld', schrijft Paulus - dat zijn al die vanzelfsprekende sturende machten, de wereld zoals die draait, het 'zo is het nu eenmaal' dat ons verlamt: 'de mensen zijn nu eenmaal bang voor de vreemden', zegt de minister; 'het geld regeert nu eenmaal de wereld', zegt de bange burger; 'ik ben nu eenmaal zo', zegt de gehavende mens; 'ieder voor zich, dat is nu eenmaal de tijdgeest', zegt de mismoedige.

Daar tegenover ziet Paulus een andere, nieuwe wereld opdoemen door Jezus' opstand tegen wat machtig is – al die vanzelfsprekendheden zijn aan zijn kruis genageld, schrijft hij eerder, ze zijn ontmaskerd, ontkramp, van hun vaste waarde ontdaan, .

En nu, hoe staat het met *ons* nu we verbonden zijn met Jezus, met zijn weg?

Het heeft te maken met onze *identiteit*, zeiden we tijdens de voorbereiding. Rondom ons schreeuwt alles ons toe: het gaat om jou, dat jij helemaal jezelf kunt zijn. 'Vrijheid is het kiezen voor jouw uniciteit', las ik ergens, reclame voor ik weet niet wat, maar dat doet er ook niet toe, want alle producten worden ons hiermee aangeprezen jij staat centraal, 'It's all about you'... Kiezen voor je uniciteit – wat een verwaande misleiding...

Deze week voetbalde ik met verstandelijk beperkte jongens, die niets te kiezen hebben. Wat voor eigenwaarde hebben ze? Ze zijn zo geblutst en uiterst kwetsbaar. Ik zag het: bijna steeds schoten ze mis. Ik voelde me thuis bij hen, want ik kan er ook niks van. Ik voelde tussen hen ook mijn eigen onvolkomenheid en onmacht om contact met hen te maken, ik kon er alleen maar zijn. Ik voelde dat het wezenlijke ons soms alleen maar geschonken kan worden, niet gemaakt. En het mooiste was de opgetogenheid van een jongen over het geluksschot van een ander, dat op wonderbaarlijke wijze van verre het doel indraaide. Mijn waarde ligt niet in mijzelf. Die wordt mij aangereikt door een ander, door het groepje, de gemeenschap waar ik bij hoor, die mij vormt en in het leven roept. We zijn zo afhankelijk, op elkaar aangewezen.

En in de gemeenschap achter Jezus aan weten we daar achter de oriëntatie op Jezus en zijn weg. 'Christus is je leven geworden', schrijft Paulus. Dat vind je in de gemeenschap – die is 'lichaam van Christus'. Hoe moeilijk we het soms ook met elkaar hebben, hoezeer we ook gewone mensen zijn, met nare trekjes – we zijn op elkaar betrokken via Jezus: 'verborgen in God' is dat nog, zegt Paulus erbij.

Kunnen we dat soms aan het licht doen komen? We zongen aan het begin: 'Elkaar behoeden en doen leven'. En tot mijn verrassing zag ik dat we dat zometeen weer zingen. Zullen we het zo maar proberen? Zo moge het zijn.